

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 13C/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820202357
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Radičová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2021:5820202357.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou Mgr. Katarínou Radičovou, v právnej veci žalobcov: 1/ C. W., nar. X.X.XXXX, bytom W. XXX, 2/ E. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, 3/ N. H., nar. XX.X.XXXX, bytom M. XXX, 4/ P. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX/XX, všetci žalobcovia právne zast.: AK JUDr. Jakub Mandelík, s.r.o., Záhradnícka 51, Bratislava, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. VIG, IČO: 00 585 441, Štefanovičova 4, Bratislava, právne zast.: JUDr. Baltazár Mucska, advokát so sídlom Vajnorská 55, Bratislava, o ochranu osobnosti, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1/ až 4/ **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu súdu dňa 20.11.2020 sa žalobcovia 1/ až 4/ (ďalej len žalobcom) domáhali vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom titulom náhrady nemajetkovej ujmy po 25 000 eur a nahradiť trovy konania.

2. Žalobu odôvodnili tým, že dňa 22.04.2020 v čase približne o 1.30 hod. došlo v W., na ceste č. I/XX v km XX,X k dopravnej nehode, pri ktorej došlo k zraneniu vodiča U. W. a spolujazdcov T. S. a P. S., pričom ďalšia spolujazdkyňa O. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, XXX XX M. (vnučka žalobcov) utrpela zranenia nezlučiteľné so životom, ktorým podľahla na mieste dopravnej nehody. Uvedená skutočnosť bola riadne nahlásená žalovanému ako príslušnému poisťovateľovi. J. W. bolo vznesené obvinenie pre zločin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona v súbehu s prečinom poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 288 Trestného zákona. Ďalej sa žalobcovia vyjadrili k pasívnej vecnej legitímácii žalovaného, kedy sa domnievajú, že extenzívnym výkladom sa medzi škody na zdraví v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. zaraďuje aj nemajetková ujma, ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktoré sa stali obeťami dopravnej nehody krytej povinným zmluvným poistením. Uvedené potvrdzuje aj rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.10.2013, sp. zn. C-XX/XX, ktorého závery citovali. Podľa správy zo Slovenskej kancelárie poisťovateľov bolo osobné motorové vozidlo zn. W. rad X XXXL, B.: A. poistené v čase dopravnej nehody, t.j. ku dňu 22.04.2020 poisťovateľom KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. VIG, (č. poistnej zmluvy XXXXXXXXXXXX), čím je dôvodne založená pasívna vecná legitímácia žalovaného. V súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou a následnou smrťou K. H. si žalobcovia ako starí rodičia uplatňujú právny nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Poukázali na to, že ich vzájomný emocionálny vzťah s vnučkou bol plný harmónie, lásky a porozumenia. Ich vnučka sa tešila zo života, bola aktívnym človekom. Pre žalobcov predstavovala nebohá O. jedinečnú osobnosť, pomáhala im a jej radosť zo života a úspechy prinášali žalobcom neopísateľnú energiu a hrdosť. Žalobcovia sa vyznačovali optimistickou, veselou povahou, avšak táto tragédia v rodine ich neustále deprimuje a znemožňuje ich sebarealizáciu.

Pre žalobcov bola O. výnimočnou osobou, empatickým a ústretovým človekom. Jej smrť nepriaznivo zasiahla do života žalobcov. Už nikdy sa nebudú môcť so svojou vnučkou porozprávať, vypočuť si je alebo jej dať ďalšie cenné rady a odporúčania. Je nesporné, že zavinené úmrtie vnučky ich poznačí po psychickej stránke na celý život. Neustále spomienky na O. negatívne vplyvajú na ich duševný stav. Od úmrtia vnučky sa výrazným spôsobom zhoršil psychický stav žalobcov, všetky aktivity s nebohou O. sa pre žalobcov naraz stali iba minulosťou. Všetky miesta žalobcom pripomínajú spoločné chvíle prežité spolu s vnučkou. Smrťou O. došlo k zásahu do psychickej integrity žalobcov, zle spia, nič ich nebaví. Neprestajné myšlienky na vnučku spôsobujú žalobcom depresívne a úzkostné stavy. Ťažko sa sústreďujú, sú nervóznejší a z ich života sa vytratilo nadšenie. Každý deň musia myslieť na milovanú O. a nedokážu sa zmieriť s realitou, pri spomienkach na ňu si veľakrát poplačú. Pre žalobcov bolo úmrtie ich vnučky neočakávanou stratou a výrazným zásahom do ich života. Z uvedených skutočností preukázateľne vyplýva, že smrťou nebohej O. došlo k nezvratnému zásahu do súkromia žalobcov, preto sa v súlade s ust. § 13 ods. 2 OZ domáhajú voči žalovanému náhrady nemajetkovej ujmy každý vo výške 25 000 eur.

3. Žalovaný sa k žalobe vyjadril písomne podaním zo dňa 14.12.2020, v ktorom žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Má za to, že v konaní nie je daná pasívna vecná legitímácia žalovaného a neboli dostatočne preukázané citové väzby, ktoré sú základom možnosti uplatnenia nároku. Poukázal na to, že nie je možné, aby došlo k uplatneniu nároku paušálnou sumou podľa stupňa príbuzenstva. Žalobcovia si uplatňujú svoje osobnostné právo, kde je potrebné skúmať aký intenzívny vzťah mali s nebohou a aký dopad malo do ich sféry pretrhnutie týchto väzieb. Žalovaný poukázal na konštrukt žaloby, ktorá evokuje finančnú motiváciu jej podania, kedy žalobcovia nežalujú pôvodcu zásahu, ale poisťovateľa, ktorý do ich práv nezasiahol. Zdôraznil, že napriek tvoriacej sa judikatúre zastáva názor, že nemajetková ujma nie je škodou na účely povinného zmluvného poistenia a v konaní absentuje aj pasívna vecná legitímácia žalovaného. Nemajetkovú ujmu nemožno stotožňovať so škodou na účely povinného zmluvného poistenia. Ďalej uviedol, že výšku nemajetkovej ujmy určuje súd, ale s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Žalobcovia si môžu uplatniť v zásade akúkoľvek výšku, avšak musia svoj nárok dôsledne odôvodniť a preukázať. Súdna prax prijala zásadné kritéria, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Tieto kritéria sa rozdeľujú na kritéria na strane žalobcov (intenzita vzťahu žalobcu so zomrelým; vek zomrelého a pozostalých; morálne zadosťučinenie) a na strane vodiča (postoj vodiča; dopad udalosti do sféry pôvodcu; majetkové pomery vodiča). Má zato, že pri žalobcoch je potrebné skúmať všetky skutočnosti odôvodňujúce nimi uplatňovaný nárok. Vo vzťahu k žalobcom má za nepreukázané individualizáciu ich vzťahu k nebohej a dopad jeho pretrhnutia do ich osobnostných práv. Považuje za nesprávne, aby si podľa stupňa príbuzenstva uplatňovali žalobcovia rovnakú sumu, čo v konečnom dôsledku je v priamom rozpore i s náhradou, ktorú požadujú, a to za zásah do osobnostných práv. Ide o právo osobnostné, kedy každý prežíva zásah individuálne/odlišne. Túto náhradu nemožno poušalizovať. V konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy je a priori potrebné skúmať intenzitu vzájomného vzťahu a dopad zásahu do tohto vzťahu. Samotný príbuzenský vzťah nepostačuje na to, aby bolo automaticky prijaté konštatovanie o vzniku nároku na peňažnú satisfakciu, ktorá v zmysle zákona je až následným - doplnkovým spôsobom zadosťučinenia, ak nepostačujú iné morálne formy. Je nesporné, že v predmetnej právnej veci toto kritérium absentuje, čo podľa jeho názoru musí byť zohľadnené pri prípadnom priznaní náhrady nemajetkovej ujmy. Istou formou satisfakcie pre žalobcov musí byť aj odsúdenie páchatela, ako aj samotné prerokovanie veci, čo pri neúčasti vodiča diskvalifikuje tieto formy zadosťučinenia. Formulácia žaloby, kedy žalobcovia žalujú len ekonomicky stabilný subjekt, a to poisťovateľa indikuje finančnú motiváciu uplatnenia nároku. Žalovaný v závere uviedol, že pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch je potrebné sa zamerať aj na samotný dopad škodovej udalosti do psychickej sféry na strane pôvodcu zásahu, jeho postoj k samotnej dopravnej nehode, úmysel, trestný postih, snahu o nápravu, oľutovanie, ospravedlnenie sa. Ďalej je zásadné skúmať aj majetkové pomery vodiča, ako pôvodcu zásahu, lebo len on je rozhodujúcou osobou pre uplatnený nárok. Uvedenými kritériami sa zaoberal aj Najvyššieho súdu ČR v uznesení sp. zn. 30Cdo/2545/2008 zo dňa 10.07.2008, ktoré vo vyjadrení citoval. Má za to, že v konaní nebola dostatočne preukázaná dôvodnosť náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a postačuje aj morálne zadosťučinenie prejednaním veci a ospravedlnením sa pôvodcom zásahu. Poukázal pritom na ust. § 13 ods. 1 OZ, z ktorého je zrejme, že finančná náhrada je až posledná forma náhrady.

4. Žalobcovia vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného poukázali na stabilnú a ustálenú judikatúru konštatujúcu pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného v konaní, najmä na rozsudok Súdneho dvora EÚ

zo dňa 24.10.2013, sp. zn. C-22/12, ako aj rozsudok NS SR sp. zn. 6MCdo/1/2016 zo dňa 31.07.2017 a viaceré rozhodnutia Ústavného súdu SR, predovšetkým uznesenie sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016. Pokiaľ ide o výšku uplatnenej náhrady uviedli, že síce je pravdou, že každá osoba prežíva zásah individuálne a znáša stratu blízkeho odlišným spôsobom, to však neznamená, že by miera intenzity prežívania ujmy bola výrazne odlišná. Poukázal pritom na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo/2933/2009 zo dňa 23.02.2011. Ďalej majú zato, že je v rozpore so samotným zmyslom poistenia prihladať pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy na majetkové pomery škodcu. Zmyslom poistenia je poskytnutie adekvátnej kompenzácie poškodeným či ujmu znášajúcej osobe. Jediným prijateľným kritériom je teda intenzita ujmy, nie majetkové pomery škodcu. K samotnej podstate poistného krytia nemajetkovej ujmy pozostalých sa vyjadril aj Najvyšší súd SR v rozsudku zo dňa 31.07.2017 sp. zn. 6MCdo/1/2016. Vzhľadom na uvedené stráca relevanciu argument žalovaného, že žalobcovia sú údajne finančne motivovaní vzhľadom na uplatnenie si náhrady u finančne stabilného subjektu, namiesto vodiča. Žalovaný zrejme opomína zohľadniť § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. V závere uviedol, že smrťou blízkej osoby došlo k pretrhnutiu rodinných väzieb a drastickému a trvalému zásahu do ich práv. Pri zohľadnení rozhodovacej praxe preto musí platiť, že ak dôjde k zásahu do práv, ktoré sú v hierarchii hodnôt postavené nižšie, pričom takýto zásah je kompenzovaný aj finančne, potom je a fortiori potrebné považovať finančný nárok plynúci zo zásahu do práv stojacich v hierarchii vyššie za ešte väčšmi dôvodný, o to viac, keď iné formy nápravy nie sú spôsobilé zásah odčiniť.

5. Žalovaný vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu zotrval na prechádzajúcich vyjadreniach, pričom zdôraznil, že nemenej zásadným kritériom je skúmanie prípadnej spoluviny nebohých, t.j. akou mierou oni prispeli k následkom, ktorých odškodnenie je predmetom konania s poukazom na § 441 OZ. Z rozsudku Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6T/126/2020 je zrejmé, že v čase nehody a pred jazdou bol vodič pod vplyvom alkoholu, pričom nebohá nastúpila k nemu do vozidla napriek tomu, že si musela byť vedomá, že vodič je pod vplyvom alkoholu, čím sa sama vedome a dobrovoľne vystavila rizikovej jazde. Napriek tomu žalovaný považuje výšku uplatneného nároku za neprimerane vysokú a vymykajúcu sa bežnej rozhodovacej praxi súdov.

6. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 02.06.2021, na ktoré sa nedostavili žalobcovia 1/ a 2/. Právny zástupca žalobcov ospravedlnil ich neprítomnosť, pričom ako dôvod neúčasti na pojednávaní uviedol, že títo si neboli istí, či psychicky zvládnu pojednávanie, na ktorom bude vypočúvaný svedok U. W.. Z uvedeného dôvodu súd vykonal pojednávanie v ich neprítomnosti.

7. Žalobca 3/ na pojednávaní uviedol, že so zosnulou vnučkou mali dobrý vzťah, stretávali sa pravidelne keďže bývajú v M. a vnučka bývala v W.. Pravidelne u nich trávila aj prázdniny. Teraz, keď už mala vodičský preukaz, bola u nich skoro každý víkend. Ako často chodievala vnučka k žalobcom 1/ a 2/ nevedel povedať. Keď bola mladšia, chodili do prírody, neskôr však už mala iné záujmy. Ďalej uviedol, že stratu vnučky nenahradí nik a nič, vnučka im chýba. Ťažko sa s jej smrťou vysporiadavali, život však plynie ďalej. Cintorín navštevujú pravidelne, vždy keď idú do A. a aj v nedeľu, je to tak 2 - 3 krát do mesiaca. Finančne na vnučku odkázaní neboli. Vnučka chcela pracovať ako kozmetička, bola dohodnutá s neterou, že pôjde pracovať k nej do W. W.. Pred smrťou žila vnučka v spoločnej domácnosti s rodičmi. S rodičmi vnučky majú dobré vzťahy, navzájom sa navštevujú. Žalobca si je vedomý toho, že aj rodičia zosnulej si uplatňujú náhradu nemajetkovej ujmy, nevedel však uviesť v akej výške. Rovnako tak nevedel, ani prečo nepodali spolu s rodičmi vnučky spoločnú žalobu a ani na ktorom súde prebieha toto konanie. O takých veciach sa s rodičmi vnučky nebaví. Pokiaľ ide o výšku uplatnenej náhrady, na tejto sa dohodli všetci žalobcovia. Žalobca 3/ ďalej uviedol, že vie, že vodič bol odsúdený, avšak nevie na akú dobu, nakoľko ho takéto veci nezaujímajú. To, či je možné považovať za dostatočnú náhradu odsúdenie páchatel'a trestného činu uviesť nevedel a nevedel ani to, prečo v konaní neželajú aj vodiča ako osobu, ktorá zavinila dopravnú nehodu. V závere uviedol, že vodič sa mu neospravedlnil, ešte ho ani nevidel.

8. Žalobkyňa 4/ na pojednávaní uviedla, že jej vzťah s vnučkou bol dobrý, taký ako má každá babka s vnučkou. Stále ju má na mysli, často spolu trávili čas, prišli cez týždeň, niekedy cez víkend. Keď bola zosnulá malá chodila k nim na prázdniny, spávala pri nej a potom, keď bola staršia rozprávali sa o škole a pod. Žalobkyňa nevedela uviesť, aký intenzívny vzťah mala vnučka so žalobcami 1/ a 2/. So žalobcami 1/ a 2/ sa občas navštevujú, ale o nehode sa nerozprávajú. Spoločne s manželom navštevujú cintorín, potom ako vnučka zomrela, tam boli každý týždeň. Poukázala na to, že vnučka bola kľudná, milá, rozumeli si. Vždy keď prišla, tak ju vyoblácala. Prinášala radosť do ich života a strata, ktorú pocítili

sa nedá ničím nahradiť. Žalobkyňa mala vedomosť o tom, že aj rodičia vnučky si uplatňujú nárok na náhradu škody, nevedela však uviesť, v akej výške. O finančnej náhrade sa vôbec nerozprávali. K tejto uviedla, že strata vnučky sa nedá nahradiť, mohli si uplatniť aj 50 000 eur, avšak nevedela povedať prečo si uplatnili práve sumu 25 000 eur. Rovnako žalobkyňa nevedela, aký trest dostal vodič dopravnej nehody. O trestné konanie sa nezaujímal. Uviedla, že vodiča nežaluje preto, že ho ešte ani nevidela, tento sa jej ešte ani neospravedlnil.

9. Právny zástupca žalobcov na pojednávaní zotrval na svojich doterajších skutkových a právnych vyjadreniach. K dôvodom, pre ktoré žalobcovia podali žalobu v A. a rodičia zosnulej v W. uviedol, že v konaniach žalujú poisťovňu, ktorá má sídlo v W., avšak žalobcovia sú vyššieho veku a mali zato, že radšej bude on cestovať do A., ako by mali oni cestovať do W.. K výške nemajetkovej ujmy uviedol, že sa jedná o abstraktný ťažko uchopiteľný inštitút, ujma nie je ničím nahraditeľná, preto treba vychádzať z kritérií, ktoré sú dané súdmi v rámci ich rozhodovacej praxe. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy vychádzali najmä z rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR, v ktorom tento uviedol, že výška náhrady by mala byť najmenej 20-násobok priemernej mzdy, pričom táto náhrada sa následne zvyšuje v závislosti od prípadu. Ďalej uviedol, že vinníka dopravnej nehody nežalujú preto, že poisťovňa zodpovedá rovnako ako vinník, jedná sa o legitímny postup. Právny zástupca má za to, že ak by v konaní uplatňovali nárok voči vinníkovi, pravdepodobne by bola zo strany žalovaného uplatnená námietka, prečo uplatňujú nárok aj voči poisťovni. Záverom sa vyjadril k spoluvine zosnulej, poukázal na to, že vodič mal právo odmietnuť odvieť poškodených, keďže sa jedná o dospelú osobu, ktorej sú známe dopravné predpisy. Avšak takto neurobil, preto nemožno hovoriť o spoluzavinení zosnulej. Je otázne, či možno v prípade usmrtenia hovoriť o spoluzavinení. Podľa právneho zástupcu spoluzavinenie možno uplatniť len v prípade, ak by sa jednalo o poškodenie na zdraví. Samotné spoluzavinenie zosnulej pritom neodzrkadľuje nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy. Zdôraznil, že vzťah zosnulej a jej starých rodičov, ktorý sa nevyznačuje nijakou veľkou intenzitou, nemožno bagatelizovať.

10. Právny zástupca žalovaného rovnako zotrval na predchádzajúcich vyjadreniach, pričom zotrval na vznesenej námietke absencie pasívnej vecnej legitímácie ako aj na účelnosti uplatneného nároku, a to najmä s poukazom na skutočnosť, že žalobcovia v konaní pred OS W. I. majú trvalý pobyt v W., resp. M.. Pokiaľ ide o samotný uplatnený nárok uviedol, že žaloba je veľmi sporná a absolútne neodôvodňuje uplatnenú výšku náhrady nemajetkovej ujmy. Žalobcovia ani na pojednávaní, okrem existencie tradičného rodinného vzťahu, nedokázali odôvodniť uplatnenú sumu, preukázať intenzitu vzťahov a rozsah zásahov. Žalobcovia opomenuli poslanie inštitútu náhrady nemajetkovej ujmy, pre ktorú je podstatné najmä to, či došlo k morálnemu zadosťučineniu inými formami a finančné plnenie je až akousi nadstavbou, ktoré ma byť riadne zdôvodnené, preukázané čo do výšky a rozsahu zasiahnutia do vzájomných vzťahov. Tým, že žalobcovia žalujú len poisťovňu absolútne popreli inštitút nemajetkovej ujmy. Odsúdenie v trestnom konaní je výsostne zásadne pre morálne zadosťučinenie, preto je prekvapujúce, že žalobcovia sa nezaujímal o trestné konanie, ani o jeho výsledok, pričom odkázal na rozhodnutie KS Nitra sp. zn. 25 Co/441/2016. Ďalej poukázal na kritéria, ktoré je potrebné skúmať a ktoré boli zhrnuté a bližšie špecifikované v rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo/2545/2008. Pokiaľ ide o uplatnenie spoluviny, tá je zásadná, keďže nebohá iniciovala jazdu, nasadla do vozidla k osobe pod vplyvom alkoholu. Rovnako ako vodiča nikto nenútil šoférovať a mohol odmietnuť, tak aj nebohá nemusela absolvovať jazdu a mohla ju odmietnuť. Nebola pripútaná bezpečnostným pásom a jej spoluvina je zásadnejšia najmä preto, že podľa informácií bola čerstvou držiteľkou vodičského oprávnenia. Pokiaľ ide o uplatnenú výšku pre starých rodičov, s preukázateľne intenzívnejšími vzťahmi sa priznáva náhrada vo výške, ktorá je 6x nižšia. V závere uviedol, že v konaní nebolo preukázané absolútne nič, a preto je potrebné žalobu zamietnuť, keďže v kontexte všetkých skutočností je potrebné vnímať nárok ako finančne motivovaný.

11. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise, výsluchom žalobcov 3/ a 4/, svedka U. W., ako aj oboznámením znaleckého posudku nachádzajúcom sa v spise 6T/126/2020, a z vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

12. Dňa XX.XX.XXXX v čase okolo XX:XX hod. viedol U. W. pod vplyvom alkoholu rýchlosťou XX až XX km/h osobné motorové vozidlo značky W. H. X XXXL, EČ: A v úseku, kde je maximálna povolená rýchlosť 50 km/h po ceste I/XX cez obec W., okres A., v smere jazdy na obec Q., kde v dôsledku neprispôsobenia rýchlosti jazdy stavu a povahe vozovky v ľavotočivej zákrute, narazil do zvodidiel a následne do stĺpu elektrického vedenia, ktoré poškodil, následne došlo k prevráteniu vozidla na strechu, v dôsledku čoho

došlo k usmrteniu spolujazdkyne O. H., nar. XX.XX.XXXX, kde bezprostrednou príčinou smrti neb. O. H. bola mozgová smrť pri trieštivých zlomeninách lebky a rozmliaždení mozgu, ktoré menovaná spolu s ďalšími zraneniami utrpela pri dopravnej nehode a k zraneniu spolujazdcov P. S., nar. XX.XX.XXXX a T. S., nar. XX.XX.XXXX (pozn. bližšiu špecifikáciu ich zranení súd v tomto bode neuvádza), a zároveň poškodil bezpečnostné záchytné zariadenie (zvodidla), čím spoločnosti Slovenská správa ciest IVSC spôsobil škodu vo výške 1 050,98 eur a poškodil aj betónový stĺp elektrického vedenia, v dôsledku čoho došlo k výpadku el. energie u 24 odborných miest, čím spôsobil spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a.s. škodu vo výške 4 540,68 eur. Vodič sa podrobil dychovej skúške na prítomnosť alkoholu v dychu prístrojom AlcoQuant 6020 plus, v. č. Y a v dobe XX:XX:XX hod. mu bola nameraná hodnota 0,57 mg/l alkoholu v dychu. Týmto svojim konaním závažným spôsobom porušil dôležitú povinnosť uloženú v § 4 ods. 1 písm. c) ods. 2 písm. d), § 16 ods. 1, ods. 4 Zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v platnom znení, teda ako vodič dopravného prostriedku spôsobil v stave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať takú činnosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, inému z neobľúbenej smrti, spôsobil ťažkú ujmu na zdraví a taký čin spáchal závažnejším spôsobom konania a z neobľúbenej ohrozil prevádzku všeobecne prospešného zariadenia.

13. Za uvedený skutok bol U. W. rozsudkom E. súdu A. č. k. XT/XXX/XXXX-XXX zo dňa XX.XX.XXXX odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 42 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu pre výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo akéhokoľvek druhu na doživotie. Súd poškodených S. H., nar. XX.XX.XXXX, P. S., nar. XX.XX.XXXX, T. S., nar. XX.XX.XXX a spoločnosť Stredoslovenská distribučná, a.s. odkázal s uplatneným nárokom na náhradu škody na civilný proces. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 11.02.2021.

14. Svedok U. W. na pojednávaní uviedol, že hneď po dopravnej nehode, ako prišiel z nemocnice, išiel za rodičmi O. a ospravedlnil sa im. Pohrebu sa nemohol zúčastniť, následne ich však kontaktoval a zaplatil náklady súvisiace s pohrebom. Potom rodinu už nekontaktoval. Ospravedlnil sa všetkým účastníkom dopravnej nehody avšak žalobcov nekontaktoval, ani sa im neospravedlnil. Ku skutku uviedol, že boli na ihrisku, kde všetci popíjali alkohol, teda aj nebohá O.. Bolo to v apríli zhruba okolo 1 hod. ráno, bola zima. Kamaráti boli opití a O. povedala, aby išiel po auto, že ich zavezu domov. O. bola dlhoročná kamarátka jeho priateľky. Mal s ňou priateľský vzťah, pravidelne spolu trávili čas. Skutok si presne nepamätá, ale z vyšetrovacieho spisu vyplýva, že nikto nebol pripútaný. Pokiaľ išlo o ten návrh odvieť poškodených domov, mal možnosť odmietnuť. Ďalej uviedol, že v trestnom konaní uzatvoril dohodu o vine a treste a bol odsúdený na 42 mesiacov nepodmienečne. Skutok, ktorý sa stal je tragédia, nechcel to spôsobiť. Predtým pracoval ako živnostník v zahraničí a má našetrených cca 5000 eur. S rodičmi má dobrý vzťah, jeho otec je živnostník a mama je nezamestnaná. Má štyroch súrodencov, jeden má zlý zdravotný stav. Nie je si vedomý toho, že by nebohá spomenula starých rodičov. On žalobcov nikdy nestretol. K samotnému ospravedlneniu svedok uviedol, že toto nepovažuje za adekvátnu formu náhrady.

15. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že svedok sa v priebehu pojednávania ospravedlnil prítomným žalobcom 3/ a 4/ za spáchaný trestný čin a stratu, ktorú im spôsobil.

16. Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX zo dňa 12.05.2020 vypracovaného znalcami z Ústavu súdneho lekárstva a medicínskych expertíz, Doc. MUDr. S. X., PhD. A MUDr. P. U., PhD. súd zistil, že títo v závere konštatovali, že u O. H. sa jednalo o smrť násilnú pre svoju všeobecnú podstatu, ktorá je v priamej príčinnej aj časovej súvislosti s poraneniami, ktoré utrpela ako spolujazdec pri dopravnej nehode dňa XX.XX.XXXX v čase o X:XX hod., pričom na následky týchto poranení zomrela bezprostredne na mieste dopravnej nehody. Znalci sa v znaleckom posudku vyjadrili aj k otázkam zadávateľa, pričom uviedli:

- otázka č. 6: určiť, či nebohá nebola v čase udalosti pod vplyvom alkoholu, liekov, prípadne iných psychotropných látok, ak áno, do akej miery sa tieto podieľali na znížení jej fyzickej alebo psychickej kondície, resp. či tieto priamo spôsobili smrť.

- odpoveď: O. H. sa v čase dopravnej nehody a teda aj v čase smrti nachádzala pod vplyvom alkoholu v rozmedzí ľahkého až stredne ťažkého stupňa opitosti. Nenachádzala sa pod vplyvom žiadnych iných psychotropných a omamných látok či liečiv (pozn. súdu bližšie sa koncentráciou alkoholu, ktorá predstavovala 1,49 g/kg (promile) venovali znalci na str. 9 znaleckého posudku).

- otázka č. 9: zistiť, či nebohá bola počas jazdy pripútaná bezpečnostným pásmom.

- odpoveď: na základe neprítomnosti typických poranení možno ustáliť, že menovaná v čase dopravnej nehody nebola pripútaná bezpečnostnými pásmi. V súvislosti s uvedenou otázkou znalci na str. 14 až

16 popísali fázy nehodovo-úrazového deja a uviedli, že pri danom type dopravnej nehody by pripútanie obete pravdepodobne zabránilo vzniku tak závažných poranení, ktoré viedli k jej smrti.

17. Súd na pojednávaní oboznámil strany aj s výpoveďou svedkyne v trestnom konaní Y. F., ktorá v zápisnici o výsluchu svedka zo dňa XX.XX.XXXX uviedla: „Nakoniec sme tam zostali len ja, U., O., T. a P. Nejak sa schladilo a T. S. a P. S. povedali, že ostanú späť pod dekami na ihrisku. My sme im povedali, aby šli s nami domov. Oni povedali, že im je zima a že sa im nechce ísť domov. Vtedy O. povedala U., aby zbehol po auto, že je to len kúsok, že ich odvezieme do nás, kde prespia, pretože už aj T. spal jednu noc u nás. Ja som U. povedala, aby nešiel autom, lebo pil. U. povedal, že ich tam nenechá zamrznúť, že zbehne po nich“ (str. 165 vyšetrovacieho spisu).

18. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

19. Podľa § 13 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

20. V konaní mal súd za preukázané a medzi stranami nebolo sporné, že dňa 22.04.2020 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej bola usmrtená O. H., vnučka žalobcov. Za spôsobenie dopravnej nehody bol zodpovedný U. W., ktorý bol v súvislosti s ňou uznaný vinným rozsudkom Okresného súdu Námestovo č.k. 6T/126/2020-454 zo dňa 11.02.2021 a odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 42 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu pre výkon trestu odňatia slobody s minimálny stupňom stráženia a bol mu uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo akéhokoľvek druhu na doživotie. V čase dopravnej nehody mal U. W. uzatvorené povinné zmluvné poistenie v KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., teda u žalovaného.

21. Žalovaný v konaní namietal svoju pasívnu vecnú legitímáciu tvrdiac, že nemajetková ujma nie je škodou na účely povinného zmluvného poistenia. K uvedenej námietke súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu z 31.07.2017 sp. zn. 6M Cdo/1/2016, (publikované v zbierke č. 8/2018 pod č. R 61/2018), v ktorom tento konštatoval: „Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení, je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná.“ Najvyšší súd v predmetnom rozhodnutí vysvetlil, že pri výklade pojmu škoda pre účely ZoPZP treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve, pretože citovaný zákon bol výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené toho času platnou smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie „utrpenie ujmy alebo škody“, či termín „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“, z čoho je zrejmé, že právo Európskej únie chápe škodu ako majetkovú aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje škodu majetkovú aj nemajetkovú (uvedené už odznelo v rozsudku NS SR sp. zn. 3Cdo/230/2017). Jedná sa o názor, ktorý zastáva aj Ústavný súd SR vyjadrený napr. v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 666/2016 z 11.10.2016, sp. zn. II. ÚS 695/2017 z 05.12.2018 ako aj už v súčasnosti ustálenú rozhodovaciu prax všeobecných súdov v predmetnej otázke. Na základe uvedeného preto súd zastáva názor, že žalovaný je v konaní pasívne vecne legitimovaný. Žalovaný pritom nenamietal poistný vzťah z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uzavretý s osobou zodpovednou za spôsobenie dopravnej nehody U. W..

22. Žalobcovia sa podanou žalobou domáhali náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 2 OZ. Základným zmyslom relutárnej náhrady je zmysel satisfakčný, pričom potreba finančnej satisfakcie

narastá v priamej úmere s mierou zavinenia pôvodcu zásadu, pretože vyššou mierou zavinenia je vždy neoprávnenosť zásahu do osobnostných práv (je zosilnená krivda, za ktorou má príst' zadosťučinenie). V tomto smere je možné dôjsť až k záveru, že v prípade zlého úmyslu (zámeru) na strane pôvodcu neoprávneného zásahu by mal súd svoje odsúdenie nad týmto spoločensky i právne zvlášť odsúdeniahodným správaním vyjadriť práve citeľným určením výšky peňažného zadosťučinenia. Je však potrebné zdôrazniť, že popri vyššie uvedenej funkcii náhrady je potrebné skúmať aj ďalšie konkrétne okolnosti každého prípadu, a to ako právne, alebo skutkové, priťažujúce, alebo naopak poľahčujúce. Predovšetkým je potrebné zhodnotiť postoj osoby zodpovednej k spôsobenej škode; inak sa bude napr. hodnotiť snaha zodpovedného o urýchlené vyriešenie náhrady nemajetkovej ujmy, inak jeho obštrukcie, nepriznanie zodpovednosti, a to najmä vo veciach, kde je zavinenie zo strany zodpovedného úplne jasné (napr. bol v trestnom konaní odsúdený, eventuálne bol odsúdený jeho zamestnanec pod.). Okolnosti na strane osoby zodpovednej (pôvodca zásahu), tak sú a) postoj žalovaného (ľútosť, náhrada škody, ospravedlnenie a i.), b) vplyv udalosti do duševnej sféry pôvodcu-fyzickej osoby, c) jeho majetkové pomery a d) miera zavinenia, eventuálne miera spoluzavinenia usmrtenej osoby. Je úplne zreteľné, že postoj tejto osoby môže podstatným spôsobom ovplyvniť vnímanie ujmy pozostalými; ústretové správanie, ospravedlnenie či prejavená ľútosť škodcu môže zmierniť dopady nemajetkovej ujmy, naopak jeho ľahostajnosť, arogancia či vyjadrená bezcitnosť ju môže ešte prehĺbiť. Je nutné prihliadať aj na jeho majetkové pomery tak, aby bola daná možnosť reálneho uspokojenia priznaných nárokov. Okolnosti, ktoré je potrebné preskúmať na strane poškodeného, môžu byť podľa rozvíjajúcej sa doktríny najmä: a) intenzita vzťahu žalobcu so zomrelým, b) vek zomrelého a pozostalých, c) otázka hmotnej závislosti pozostalého na usmrtenej osobe, d) prípadne poskytnutie inej satisfakcie. Pre výšku náhrady je kvalita vzájomného vzťahu kľúčová. Psychická bolesť zo straty veľmi blízkeho človeka je často vnímaná ako neznesiteľná, fyzická, obmedzujúca ostatné aktivity pozostalého, mnohokrát prerastajúca až do duševného ochorenia. Pri zohľadnení veku zosnulého sa odlišuje, nakoľko je prežívaná strata novorodenca jeho rodičmi, strata rodičia jeho deťmi alebo strata osoby dôchodkového veku jeho vnúčatami. Dôležitú úlohu hrá aj pocit zodpovednosti rodiča za svoje deti. Strata osoby, na ktorej je pozostalý existenčne závislý, sa negatívne prejaví aj vo sfére osobnostného prežívania. Iná forma satisfakcie ako peňažná (napr. ospravedlnenie zodpovednej osoby) síce nemôže byť sama o sebe dostatočná, jej poskytnutie a následné posúdenie jej významu však môže prehovoriť do zníženia peňažného zadosťučinenia (z nálezu Ústavného súdu ČR spis. zn. I. ÚS 2844/2014 zo dňa 22.12.2015).

23. Výška peňažného zadosťučinenia sa určuje na základe voľnej úvahy súdu, ktorá však nemôže byť svojvoľnou. Súd má povinnosť prihliadať na dve hľadiská, a to tak na závažnosť vzniknutej ujmy, ako aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo a to ako na strane žalobcov, tak aj na strane žalovaných. Určenie výšky peňažnej satisfakcie má byť s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkami spravodlivosti, pričom slovenský právny poriadok nepozná minimálnu ani maximálnu hranicu výšky finančného zadosťučinenia. Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ musí mať súd preukázané, že sú tu okolnosti preukazujúce, že v konkrétnom prípade nestačí zadosťučinenie podľa ust. § 13 ods. 1 OZ, a to najmä z hľadiska intenzity trvania a rozsahu nepriaznivých následkov. V prípade náhrady nemajetkovej ujmy za usmrtenie „príbuzného“ sa nejedná o paušálny nárok, ktorý vznikne automaticky pri preukázaní nejakého právne kvalifikovaného vzťahu k usmrtenému, čo znamená, že na vznik nároku v zmysle § 11 v spojení s § 13 OZ je potrebné okrem preukázania jednoznačných objektívnych faktorov (smrť osoby a právne kvalifikovaný vzťah žalobcu k nej) aj preukázanie zásahu do osobnostných práv žalobcu, vo vzťahu ku ktorému je na mieste poskytnúť i primerané finančné zadosťučinenie (rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/21/2020 zo dňa 23.07.2020).

24. V prejednávanej veci je nepochybné, že došlo k nenapraviteľnému zásahu do osobnostnej sféry žalobcov, kedy títo prišli o osobu im blízku. Súd nepochybuje o tom, že žiadna suma nie je dostatočnou vzhľadom sa spôsobenú ujmu, keďže dochádza k takej neodčiniteľnej ujme a deštrukcii rodinných vzťahov, že takýto stav je nutné považovať za neodvratiteľný, nevyčísľiteľný a nenahraditeľný. Vplyv úmrtia blízkej osoby sa prejavuje u každého človeka rozdielne, keďže smútok za svojim blízkym každý človek prežíva inak. Je však potrebné poukázať na to, že náhrada imateriálnej ujmy v peniazoch nie je náhradou za život, ale slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy.

25. Súd podrobne preskúmal žalobcami uplatnený nárok v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení a po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že intenzita zásahu do práv žalobcov na

ochranu osobnosti v danom prípade neodôvodňuje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Primerané zadosťučinenie v peniazoch možno požadovať vtedy, ak zadosťučinenie v nepeňažnej forme nemôže slúžiť ako satisfakcia, alebo by nemateriálnu ujmu nekompensovalo v dostatočnej miere. Bolo preto na žalobcoch aby preukázali intenzitu ich vzťahu k zomrelej vnučke ako aj to, aké následky mala jej strata na ich životoch. Tieto skutočnosti však žalobcovia popísali v žalobe veľmi stroho a k priblíženiu týchto vzťahov nedošlo ani na pojednávaní, na ktorom boli vypočutí žalobcovia 3/ a 4/. Súd v žiadnom prípade neznižuje intenzitu vzťahu, ktorý mali žalobcovia so zosnulou vnučkou, ustanovenie § 13 OZ však upravuje viaceré formy zadosťučinenia, pričom je potrebné zvoliť takú jeho formu, ktorá je primeraná vzhľadom na okolnosti každého jedného prípadu a postačujúca na relatívnu sanáciu nemajetkovej ujmy vzniknutej neoprávneným zásahom a ktorá tak súčasne bude aj účinná. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 30Cdo/2094/2007 zo dňa 09.06.2009, v ktorom tento uvádza, že tak morálne zadosťučinenie v zmysle ustanovenia ods. 1 OZ, ako aj zadosťučinenie v peniazoch v zmysle ustanovenia ods. 2 OZ, sledujú rovnaký cieľ, t. j. primerane s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, optimálne, a tým účinne, vyvážiť a zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu, t. j. nemajetkovú ujmu vzniknutú na osobnosti fyzickej osoby. Z uvedeného vyplýva, že aj pri určení výšky relutárnej satisfakcie musí byť zvážená prvoradá satisfakčná funkcia priznávanej peňažnej sumy, ktorá má zaistiť zodpovedajúce vyváženie a zmiernenie nemajetkovej ujmy vzniknutej na osobnosti postihnutej fyzickej osoby. Z výpovede žalobcov 3/ a 4/ súd zistil, že títo mali s vnučkou dobrý vzťah, pravidelne sa navštevovali, pričom najviac času s nimi zosnulá trávila, keď bola v mladšom veku. Neskôr mala zosnulá už iné záujmy, napriek tomu sa s nimi vedela porozprávať napr. o škole. Žalobca 3/ poukázal na to, že sa so smrťou vnučky ťažko vysporiadávali a vnučka im chýba, život však plynie ďalej. Žalobcovia 3/ a 4/ pri svojich výpovediach nepoukázali na psychické problémy, ktoré by nepocíťoval každý človek, ktorý by sa ocitol v ich situácii, ani nepriblížili depresívne a úzkostné stavy, na ktoré poukázali žalobcovia v žalobe a k uvedenému nepredložili súdu ani žiadne dôkazy (napr. správou od psychológa). Žalobcovia nežili so zosnulou v jednej domácnosti, ani na ňu neboli finančne, prípadne iným spôsobom odkázaní. V tejto súvislosti súd poukazuje i na vekový rozdiel medzi žalobcami a zosnulou, kedy zosnulá v čase úmrtia mala 19 rokov a žalobca 1/ necelých 80 rokov, žalobkyňa 2/ mala 76 rokov, žalobca 3/ mal 69 rokov a žalobkyňa 4/ mala 64 rokov, aj z uvedeného je zrejmé, že intenzita vzťahu medzi zosnulou a žalobcami nemohla byť u všetkých rovnaká, čo je pochopiteľné, keďže ľudia majú rôzne povahové vlastnosti a v zásade si lepšie rozumejú s tými, ktorí sú im vekovo bližšie. Žalovaná suma, ktorá je stanovená paušálne u všetkých žalobcov rovnako sa potom prieči účelu relutárnej náhrady. Okrem toho je potrebné poukázať i na to, že žalobcovia 3/ a 4/ nevedeli určiť, na základe akých skutočností ustálili výšku náhrady nemajetkovej ujmy práve sumou 25 000 eur pre každého žalobcu. Uvedené v danom prípade evokuje skôr získanie majetkového prospechu ako morálnej satisfakcie. Tento záver umocňuje i skutočnosť, že rodičia a súrodenci zosnulej rovnako podali žalobu, v rámci ktorej si uplatňujú náhradu nemajetkovej ujmy, a to na Okresnom súde Bratislava I., pričom žiadajú sumu 40 000,- eur každý, ako aj to, že žalobcovia neprejavili záujem o trestné konanie, v rámci ktorého bol U. W. odsúdený na trest odňatia slobody 42 mesiacov, čo znamená, že ani neuvažovali nad inou ako finančnou satisfakciou.

26. Ako súd uviedol vyššie, v prípade peňažnej náhrady je potrebné skúmať aj okolnosti na strane pôvodcu zásahu, teda osoby zodpovednej za usmrtenie vnučky žalobcov. Z výsluchu svedka U. W., ako aj zo spisu Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6T/126/2020 a vyšetrovacieho spisu č. ČVS:E.-XXX/X-VYS-DK-XXXX AP mal súd preukázaný kladný postoj svedka, ktorý sa po dopravnej nehode ospravedlnil rodičom zosnulej a zaplatil náklady súvisiace s pohrebom. Uviedol, že ľutuje toho, čo sa stalo a skutok spôsobiť nechcel. Svedok sa dokonca na pojednávaní ospravedlnil žalobcom 3/ a 4/ za spáchaný trestný čin a stratu, ktorú im spôsobil. Ďalej je potrebné skúmať aj mieru spoluzavinenia zosnulej osoby. Súd mal zo znaleckého posudku č. XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX preukázanú nielen skutočnosť, že zosnulá bola rovnako ako vodič v čase nehody pod vplyvom alkoholu, a to v rozmedzí ľahkého až stredne ťažkého stupňa opitosti, ale najmä to, že v čase dopravnej nehody nebola pripútaná bezpečnostnými pásmi. Znalci pritom uviedli, že pri danom type dopravnej nehody by pripútanie obete pravdepodobne zabránilo vzniku tak závažných poranení, ktoré viedli k jej smrti. Z výpovede svedka U. W. ako aj Y. F., ktorá vypovedala ako svedok pred vyšetrovateľom dňa 07.08.2020, ktorá výpoveď sa nachádza vo vyšetrovacom spise vyplýva, že to bola práve zosnulá, ktorá iniciovala to, aby U. W. odviezol účastníkov dopravnej nehody z miesta, kde sa v tom čase nachádzali. Aj keby to tak nebolo, zosnulá bola osobou plne spôsobilou, pričom dobrovoľne nasadlo do auta, ktoré šoféroval U. W. bez toho, aby sa pripútala bezpečnostným pásmom. Z tohto dôvodu súd musí konštatovať spoluzavinenie

zosnulej na jej usmrtení, keďže zo znaleckého posudku vyplýva, že v opačnom prípade, by dopravná nehoda nemala u zosnulej také fatálne následky.

27. Zhrnúc všetky skutočnosti daného prípadu potom súd konštatuje, že samotné potrestanie vodiča, ktorý bol za usmrtenie vnučky žalobcov odsúdený na trest odňatia slobody 42 mesiacov ako aj jeho ospravedlnenie sa žalobcom na pojednávaní, je dostatočným prostriedkom na dosiahnutie primeraného zadosťučinenia za zásah do práva na ochranu osobnosti napriek tomu, že toto potrestanie žalobcovia nepovažujú za dostatočné (rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/441/2016 zo dňa 28.06.2017). Súd nemal v konaní preukázaný vznik nemajetkovej ujmy, ktorá vzhľadom na intenzitu, trvanie a rozsahu pôsobenia vyžaduje náhradu v peniazoch a preto žalobu ako nedôvodnú zamietol.

28. V závere súd ešte poukazuje na aktuálnu rozhodovaciu prax súdov týkajúcu sa priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, kedy napr. Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 4 Cdo/139/2011 zo dňa 30.10.2012, zamietol dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/90/2010 zo dňa 16.03.2011, ktorým bola žalobcom, ako pozostalým rodičom po ich dcére, ktorá bola usmrtená pri dopravnej nehode spôsobenej nedbanlivostným protiprávnym konaním vodiča motorového vozidla priznaná náhrada nemajetkovej ujmy každému vo výške 15 000 eur, rovnako tak Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 1Cdo/214/2019 zo dňa 30.09.2020 odmietol dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 9 Co 246/2018 z 31.01.2019, ktorým tento potvrdil rozsudok okresného súdu, ktorým bola žalobkyni 1/ ako manželke a žalobcom 2/ a 3/ ako synom pozostalého priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 11 000,- eur a po 7 000,- eur. Ďalej rozhodnutia Krajského súdu v Žiline, ktorý v rozsudku sp. zn. 5Co/16/2020 zo dňa 30.06.2020 potvrdil rozsudok okresného súdu o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyni 1/ ako manželke zosnulého sumou 10 000 eur a žalobcom 2/ a 3/ deťom sumou 5 000 eur a 3 000 eur, rozsudok sp. zn. 10Co/21/2020 zo dňa 23.07.2020, ktorým zmenil rozsudok okresného súdu a matke zosnulého ako žalobkyni 1/ priznal sumu 2 000 eur, mal. dcére ako žalobkyni 2/ sumu 3 200,- eur, družke a sestram zosnulého ako žalobkyniam 3/ až 5/ sumu po 400 eur a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1C/10/2020 zo dňa 14.07.2020, ktorým priznal žalobkyni 1/ ako manželke zosnulého náhradu nemajetkovej ujmy v sume 3 000 eur a žalobcom 2/ a 3/ ako deťom zosnulého sumu po 8 000 eur. Aj z uvedeného je zrejmé, že žalobcami uplatnená suma 25 000 eur je vzhľadom na okolnosti prípadu vysoká, pričom v danom prípade ide o starých rodičov, ktorí so svojou vnučkou nežili v spoločnej domácnosti a neboli na ňu finančne odkázaní.

29. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

31. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 257 CSP tak, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal. V danom prípade súd vzhliadol dôvody hodné osobitného zreteľa, a to najmä s poukazom na okolnosti prejednávanej veci, kedy sa žalobcovia domáhali finančnej náhrady za zásah do ich osobnostných práv. Je síce pravdou, že súd žalobu žalobcov zamietol, zo skutkového stavu však nepochybne vyplýva, že zásah do ich osobnostnej sféry nastal. Žalobcovia ako starí rodičia prišli pri dopravnej nehode, ktorú zapríčinil vodič, ktorý bol v čase dopravnej nehody poistený u žalovaného, o vnučku. Z uvedeného dôvodu by nezodpovedalo hľadisku spravodlivého usporiadania vzťahov, ktoré je zakotvené aj v Základných zásadách CSP (čl. 2), keby žalobcovia, hoc aj v spore neúspešní, boli povinní zaplatiť trovy konania žalovanému. Rovnako tak súd bral do úvahy aj pomery na strane žalobcov, ktorí sú osobami vo vyššom veku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1,2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)(§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.